

सराव प्रश्नपत्रिका निवडक दलित एकांकिका संपा.दत्ता भगत

1) नाटक या वाङ्मय परंपरांशी नाते सांगणारे आधुनिक मराठीच्या दलित परंपरेतील पहिले नाटक कोणते

अ)तृतीय रत्न ब)श्रीमंत क)सखाराम बाईंडर ड)यापैकी नाही

2) सामाजिक अधिष्ठान असलेले मराठी रंगभूमी व दलित परंपरा या दृष्टीने पहिले नाटक कोणते? अ) गोलपिठा ब) कमला क)तृतीय रत्न ड)यापैकी नाही

3) दलित समाजात कोणती कला जन्माला आली व जोपासले गेली?

अ)पोवाडा ब) शाहिरी क) ड)यापैकी नाही

4) उमा बाबा मांग सावळकर यांच्या पहिला वग कोणता?

अ)मोहन बटाव ब)शेटर्जीचे इलेक्शन क)सखाराम बाईंडर ड)यापैकी नाही

5) दलित रंगभूमी आणि नाट्य चळवळीच्या पूर्व परंपरेचा दुसरा धागा कोणता

अ) आंबेडकरी जलसे ब) दलित रंगभूमी क)तृतीय रत्न ड) माहिती नाही

6) सत्यशोधकी जलसा यांची परंपरा कोणापासून सुरू होते?

अ)महात्मा फुले ब)अण्णाभाऊ साठे क)डॉक्टर बाबासाहेब आंबेडकर ड)यापैकी नाही

7) नाटक हे दृकश्राव्य असते तशी एकांकिका दृक-श्राव्य असते का?

अ)हो ब)नाही क)माहिती नाही ड) यापैकी नाही

8) नाटकाला साहित्यिक मूल्य व प्रयोग मुल्ये असतात तसे एकांकिकेला असतात का?

अ) हो ब)नाही क)माहिती नाही ड)यापैकी नाही

9) नाटक व एकांकिकेतील बाह्यतः जाणवणारा फरक कोणता?

अ)नाटकाचे एकापेक्षा अधिक अंक असतात ब) नाटकही एक अंक असते क)माहिती नाही ड)यापैकी नाही

10) एकांकिका हे नाटकाचे कोणते रूप आहे?

अ)व्यापक ब) विशाल क)संक्षिप्त ड)यापैकी नाही

11) जो भेद कादंबरी व लघुकथा, महाकाव्य व भावगीत अथवा निबंध व लघुनिबंध यांच्यात आहे, तोच आपल्याला नाटक व एकांकिकेत दिसतो का?

अ) हो ब)नाही क)माहिती नाही ड)यापैकी नाही

12) आपल्याकडील फार्स हा कोणत्या वाङ्मयातून घेण्यात आलेला आहे?

अ)संस्कृत साहित्य ब)इंग्रजी साहित्य क)मराठी साहित्य ड) यापैकी नाही

13) फार्स म्हणजे काय?

- अ) गंमत करणे ब)टर उडवणे क)विनोद करणे ड)माहिती नाही
- 14) अण्णासाहेब किर्लोस्करांनी मराठी रंगभूमीवर केव्हा प्रवेश केला?
अ)1832 ब)1832 क)1840 ड)1880
- 15) 880 नंतर मराठी रंगभूमीवर कोणते नाटक उदयास आले?
अ)संगीत व गद्य ब)वाद्य व पद्य क) गायन व नृत्य ड)यापैकी नाही
- 16) 1980 च्या सुमारास एकांकिका मोठ्याप्रमाणात कुठे लिहिल्या गेल्या?
अ) पुस्तक ब)मासिक क) नियतकालिक ड)वर्तमानपत्र
- 17) सुरुवातीच्या एकांकिकेत कोणत्या गोष्टी आवर्जून दिसत होत्या
अ)बाष्पळ घटना ब)उथळ विनोद क) जीवनाचे विडंबनात्मक दर्शन ड)वरील सर्व
- 18) दलितांच्या तत्कालीन वास्तव जीवनाला सामोरे जाणारा प्रभावी वाङ्मय प्रकार कोणता होता?
अ) नाटक ब) जलसा क)पोवाडा ड) तमाशा
- 19) काळाच्या व सामाजिक प्रबोधनाच्या हेतूने कशाचा जन्म झाला?
अ)आंबेडकरी जलसा ब)पोवाडा क)एकांकिका ड)पथनाट्य
- 20) दलित शाहिरी,दलित कवने, आंबेडकरी जलसे कोणत्या नावाने ओळखले जातात?
अ)मुक्तनाट्य ब) पथनाट्य क) शाहिरी ड) एकांकिका
- 21) कोणत्या सत्याग्रहा पासून दलित समाजाला आत्मभान प्राप्त झाले?
अ)काळाराम मंदिर सत्याग्रह ब)महाडचा सत्याग्रह 3)मिठाचा सत्याग्रह 4)यापैकी नाही
- 22) 1927 च्या कालखंडातील आंबेडकरी जलसा पथकातील जलसाकार कोणते?
अ) भीमराव कर्डक ब) वामन दादा कर्डक क)अण्णाभाऊ साठे ड)यापैकी नाही
- 23) वामनदादा कर्डक यांनी आपल्या जलसा मधून कोणत्या मूल्यांचा प्रभावी प्रचार आणि प्रसार केला?
अ) सामाजिक मूल्य ब) सांस्कृतिक मूल्य क) वैचारिक मूल्य ड)वरील सर्व
- 24) युगांतर प्रतिष्ठान'ने वामनदादा कर्डक यांचा सत्कार किती रुपये रोख पारितोषिक देऊन केला?
अ) दोन लाख रुपये ब) एक लाख रुपये क) पन्नास हजार रुपये ड) यापैकी नाही
- 25) वामनदादा ने कोणती संवाद प्रतीवर रचना करून लोकनाट्य ला एक वेगळ्या उंचीवर नेले? अ)सुलभ रचना ब) खटके क)सवाल जवाब ड)वरील सर्व
- 26)उद्धरली कोटी कुळे, भिमा तुड्या जन्मामुळे,ही रचना कोणत्या जलसाकारांची आहे?
अ)भीमराव कर्डक ब)वामनदादा कर्डक क)अण्णाभाऊ साठे ड)प्रतापसिंग बोदडे
- 27) दलित नाटके हे कशाचे केंद्रबिंदू आहेत
अ)सामाजिक परिवर्तनाचे ब) सामाजिक बांधिलकीचे क)विचार प्रवाहाचे ड) वरील सर्व

28) "दलित नाट्य चळवळ खरी म्हणजे अस्सल देशी आहे असे म्हटले तर ते वावगे ठरू नये."

अ)बरोबर ब)चूक क) माहित नाही ड) यापैकी नाही

29) दलित नाटकाला कोणत्या मानवतावादी तत्त्वज्ञानाचा आणि वैचारिक विज्ञाननिष्ठ विचारांचा वारसा लाभला आहे?

अ) गौतम बुद्ध व महात्मा फुले ब) संत कबीर व राज्यश्री शाहू क) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर व कार्ल मार्क्स ड) वरील सर्व

30) दलित नाटके कशाचे गोडवे गात नाही?

अ) इतिहासाचे ब) संस्कृतीचे क) समाजाचे ड)यापैकी नाही

31) तनमाजोरी, देवनवरी, साक्षी पुरम, काळोखाच्या गर्भात इत्यादीं नाटके कोणत्या प्रकारचे आहेत?

अ) दलित नाटक ब)पारंपरिक नाटक क) पथनाट्य ड) माहिती नाही

32) दलित या शब्दाचा अर्थ काय?

अ)नाडलेले ब)शोषित क)पीडित वंचित ड) वरील सर्व

33) विद्रोही जाणिवांचा पेटता अविष्कार म्हणजे काय?

अ) एकांकिका ब)रंगभूमी क)दलित नाटक ड)यापैकी नाही

34) "आंबेडकरी विचार आत्मसात केल्यामुळे प्राप्त होणाऱ्या जीवन विषयक दृष्टिकोनाच्या आधारे स्वतःला आणि स्वतः भोवतीच्या वास्तवाला जाणून घेण्याच्या उत्कट इच्छा शक्तीचा शब्दरूप अविष्कार म्हणजे दलित नाटक." हे विधान कोणाचे?

अ)प्रा. दत्ता भगत ब) अण्णाभाऊ साठे क)प्रेमानंद गज्वी ड)यापैकी नाही

35) दलित रंगभूमीवरील नाट्य चळवळीचा उगम महात्मा फुले यांच्या तृतीय रत्न इ.स.....यामध्ये निश्चित सापडतो

अ) इ.स.1855 ब) इ.स. 1852 क)इ.स.1840 ड)इ.स.1860

36) दलित नाटकाचा सांधा कोणाशी आहे?

अ)वर्तमानाशी ब) भूतकाळाशी क) भविष्यकाळाची ड)यापैकी नाही

37) नाटक हे एकांकिकेच्या दृष्टीने कसे असते?

अ) लहान ब)पसरट क) यापैकी नाही

38) एकांकिका हा नाटकाचा कोणता प्रकार आहे?

अ) लघुनाट्य ब)स्फूर्त नाट्य क)पथनाट्य ड)यापैकी नाही

39) देव नवरीला राम गणेश गडकरी नाट्य पुरस्कार कोणत्या इ.स. मध्ये प्राप्त झाला.

अ)1982-83 ब)1984-85 क)1978-79 ड)1990-91

40) एकांकिकेतील उपोद्घात कोणत्या स्वरूपाचा असतो?

अ)लघु ब) दीर्घ क)व्यापक ड)विशाल

41) एकांकिकेचा प्रारंभ कसा असतो?

अ)आकर्षक ब)अनाकर्षक क)कंटाळवाणा ड) रटाळ

42) नाटककारा पेशा रचनेच्या दृष्टीने एकांकिका लेखकाला अधिक जागरूक असावे लागते का?

अ)हो ब) नाही क)माहिती नाही ड)यापैकी नाही

43) मूर्ती लहान पण कीर्ती मोठी असे कोणाच्या संदर्भात म्हटले जाते?

अ)नाटक ब)एकांकिका क)जलसा ड)पोवाडा

44) एकअंकी, एक प्रवेशी, एकरसात्मक, एक केंद्रीय, आणि एकजिन्सी नाट्यकृतीला काय म्हणतात?

अ)नाटक ब)एकांकिका क)जलसा ड)पथनाट्य

45) मराठी एकांकिकेला प्राचीन परंपरा नसली तरी, तिचे नाते कोणत्या नाटकाशी जोडणारे असल्याचे म्हटले जाते?

अ)संस्कृत ब)आधुनिक क)प्राचीन ड)यापैकी नाही

46) भरताने नाट्यशास्त्रात नाट्य रचनेचे किती प्रकार मानले आहेत?

अ)पाच ब) चार क)सात ड)दहा

47) भरतमुनींनी नाट्यशास्त्रात सांगितलेल्या दहा प्रकारांपैकी एकांकिकेचे चार प्रकार कोणते?

अ)भाण ब)व्यायोग क) विधि ड)अंक इ)वरील सर्व

48) भाण हे कशाशी संबंधित आहे.

अ)एकांकी ब) एकपात्री क) वरील दोन्ही

49) व्यायोग हे एकांकी असून त्यात पुरुष पात्रांची संख्या किती असते?

अ) कमी ब)जास्त क)विपुल ड)माहिती नाही

50) महाभारतातील कथानकांच्या आधारे व्यास मुनींनी जी पाच रूपकं लिहिली आहेत ती काय आहेत?

अ) नाटक ब)एकांकी क)दीर्घकथा ड) लघुकथा

51)दलित रंगभूमी वरील नाटकांचा केंद्रबिंदू काय आहे?

अ)दलित समस्या ब)सामाजिक समस्या क)राजकीय समस्या ड)यापैकी नाही

52) दलित रंगभूमी वरील नाट्य कृतीतील व्यक्तिरेखा कशा आहेत

अ)विद्रोही ब) बंडखोर क) वरील दोन्ही

53) दलित चळवळीतील एक महत्त्वपूर्ण साधन कोणते?

अ)दलित रंगभूमी ब)व्यावसायिक रंगभूमी क) पथनाट्य ड)यापैकी नाही

- 54) आतापर्यंत किती अखिल भारतीय स्वरूपाची दलित नाट्य संमेलन आयोजित करण्यात आलेली आहेत?
 अ)सात ब)आठ क)नऊ ड)दहा
- 55) अखिल भारतीय दलित नाट्य परिषद केव्हा अस्तित्वात आली?
 अ) 1984 ब)1987 क) 1985 ड)1983
- 56) डॉ.बाबासाहेब आंबेडकरांचा प्रगतशील विचार कोणाला जोडणारा आहे?
 अ)नाटकाला ब) कथेला क)कादंबरीला ड)कवितेला
- 57) 1960 नंतर दलित आंबेडकरी चळवळीचा केंद्रबिंदू कोणते सांस्कृतिक शहर झाले?
 अ)मुंबई ब)नागपूर क)औरंगाबाद ड)पुणे
- 58)औरंगाबाद कोणते केंद्र म्हणून पुढे आले?
 अ)सांस्कृतिक ब)राजकीय क)सामाजिक ड) आर्थिक
- 59)औरंगाबाद मधील कोणते महाविद्यालय आंबेडकरी चळवळीचा केंद्रबिंदू ठरलेले आहे?
 अ) मिलिंद कॉलेज ब)कला महाविद्यालय क) बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ ड)यापैकी नाही
- 60) 1965 साली प्रभाकर वैराळे यांनी लिहिलेले संगीतिका 'सिद्धार्थ गौतम'ही कोणत्या धर्मावर आधारित आहे?
 अ)बौद्ध धर्मावर ब)हिंदू धर्मावर क)शीख धर्मावर ड)मुस्लिम धर्म
- 61) 1955 च्या मिलिंद कॉलेजच्या गॅदरिंगचे प्रमुख पाहुणे म्हणून कोण आलेले होते?
 अ) प्राध्यापक दत्ता भगत ब)प्राध्यापक प्रेमानंद गज्वी क)डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर ड) यापैकी नाही
- 62) मिलिंद कॉलेजला प्रमुख पाहुणे म्हणून डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर आले होते तेव्हा त्यांनी कुठल्या सूचना केल्या होत्या
 अ)दलित जीवनावर नाटक लिहा ब) रंगभूमी गाजवा क)सामाजिक समस्या लिहा ड)यापैकी नाही
- 63) दलित रंगभूमीने सुरुवातीपासूनच दलितांच्या प्रबोधनासाठी कोणते व्रत स्वीकारून लेखन प्रयोग केलेले आहेत?
 अ)राजकीय परिपोष ब) सांस्कृतिक बांधिलकी क) सामाजिक बांधिलकी ड)यापैकी नाही
- 64) शेटर्जीचे इलेक्शन ही एकांकिका कुणाची आहे?
 अ) प्राध्यापक दत्ता भगत ब) प्राध्यापक प्रेमानंद गज्वी क) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर ड)अण्णाभाऊ साठे
- 65) 1969 नंतर कोणी प्रयत्न करून विद्यार्थ्यांना एकांकिका लिहिण्यास प्रवृत्त केले?
 अ)प्राध्यापक दत्ता भगत ब)प्राध्यापक प्रेमानंद गज्वी क)अण्णाभाऊ साठे ड)प्राचार्य म.भि.चिटणीस
- 66) आठवणीचे पक्षी ही कोणाची एकांकिका आहे?
 अ) प्राध्यापक आर. के. क्षीरसागर अ)बाबुराव कांबळे क) विजय कुमार गवई ड)यापैकी नाही

67)"हा माझा देश" हे प्रसिद्ध पथनाट्य कोणाचे आहे?

अ) प्रकाश शिरसाट ब)राम दोतोंडे क)वी.रू. गोडबोले ड) यापैकी नाही
मुकदमा" या प्रसिद्ध एकांकिकेचे लेखक कोण?

68)"भगवान पर

अ) प्रकाश शिरसाट ब)राम दोतोंडे क)प्राध्यापक आर. के. क्षीरसागर ड)वी.रू. गोडबोले 69) शरण बुद्धाला, भूमीहीन.रिंगण,मेरी गो राऊंड, पोरखेळ, वादळवारे, एक पोपटाची गोष्ट, रेड शॅडोज,पुंडाई इत्यादी एकांकिका कुणाच्या आहेत?

अ)सि.टी.देवकर ब) एम.जी.वाघ क)प्रकाश शिरसाट ड) यापैकी नाही

70) अभिनव प्रयोग करणारे नाटककार म्हणून अलिकडच्या काळात कोणाला ओळखण्यात येते?

अ)प्राध्यापक प्रेमानंद गज्वी ब) प्राध्यापक दत्ता भगत क) अण्णाभाऊ साठे ड)यापैकी नाही

71)प्राध्यापक दत्ता भगत यांनी लिहिलेल्या एकांकिका कोणत्या?

अ)एकटी ब)पराभव क)ठिणगी ड) आवर्त इ)वरील सर्व

72) प्राध्यापक दत्ता भगत लिखित 'आवर्त'या एकांकिकेला कोणता पुरस्कार मिळालेला आहे?

अ) नाट्यदर्पण ब)समाज दर्पण क)समाज भूषण ड) यापैकी नाही

73) "जहाज फुटलं आहे" ही एकांकिका कुणाची?

अ) प्राध्यापक दत्ता भगत ब)प्राध्यापक प्रेमानंद गज्वी क)अण्णाभाऊ साठे ड)यापैकी नाही

74) घोटभर पाणी हे एकांकिका कोणी लिहिली आहे ?

अ)प्राध्यापक दत्ता भगत ब)प्राध्यापक प्रेमानंद गज्वी क)अण्णाभाऊ साठे ड)यापैकी नाही

75) "हा देश म्हणजे प्रश्नांचा चक्रव्यूव आहे, ज्याने त्याला स्पर्श केला, ते महात्मे झाले, प्रश्न तसेच राहिले,महात्म्यांचे पुतळे झाले." असा संदेश देणारी प्राध्यापक दत्ता भगत यांची एकांकिका कोणती?

अ)आम्ही सगळे ब)पराभव क)आवर्त ड)जहाज फुकटं आहे

76) आवर्त ही एकांकिका सूत्रधार व सांगाड्याच्यावतीने कोणते नाट्य सादर करते?

अ)मुक्त ब)बद्ध क)शोक ड) यापैकी नाही

77) किरवंत हे नाटक कोणी लिहिले आहे?

अ)प्राध्यापक दत्ता भगत ब)प्राध्यापक प्रेमानंद गज्वी क) डॉ.ईश्वर नंदपुर ड)यापैकी नाही

78) 'जहाज फुटलं आहे' ही एकांकिका कुणाच्या अस्वस्थतेची झलक दर्शवते?

अ) शेतकऱ्यांच्या ब)तरुणांच्या क)म्हाताऱ्यांच्या ड) यापैकी नाही

79) 'एकटी'ही एकांकिका कोणत्या दलित तरुण युवतीच्या पात्रावर आधारित आहे?

अ) पारू ब)कमला क) विमल ड)यापैकी नाही

80)'बामन वाडा' ही प्रसिद्ध कलाकृती कोणाची?

अ) प्रेमानंद गज्वी ब) दत्ता भगत क) रामनाथ चव्हाण ड) यापैकी नाही

81) दलित एकांकिकेचा केंद्रबिंदू कोण आहे?

अ) मानव ब) पशु क) पक्षी ड) यापैकी नाही

82) आंबेडकरवादाचे नाट्यमय आविष्करण म्हणजेच होय

अ) एकांकिका ब) पारंपारिक नाटक क) व्यावसायिक रंगभूमी ड) यापैकी नाही

83) प्राध्यापक विठ्ठल शिंदे संपादित 'सर्वोत्कृष्ट एकांकिका' हा संग्रह केव्हा प्रकाशित करण्यात आला?

अ) मे 2007 ब) ऑगस्ट 2010 क) एप्रिल 2011 ड) डिसेंबर 2012

84) सम्यक संबोधी या प्रसिद्ध एकांकिकेचे लेखक कोण?

अ) प्राध्यापक विठ्ठल शिंदे ब) अश्वघोष कांबळे क) वी.रू. गोडबोले ड) यापैकी नाही

85) दलित एकांकिका कोणाच्या विचारांचे प्रतिनिधित्व करणाऱ्या आहेत?

अ) फुले-आंबेडकरी विचारधारा ब) शाहू-फुले विचारधारा क) माक्स-अण्णाभाऊ साठे विचारधारा ड) यापैकी नाही

86) 'जखमी भारत' आणि 'गोंधळ' या प्राध्यापक विठ्ठल शिंदे लिखित एकांकिका कोणत्या व्यवस्थेवर समर्पक भाष्य करतात?

अ) सामाजिक-ब) राजकीय क) दलित समस्या ड) वरील सर्व

87) सर्वच प्रयोगक्षम दलित एकांकिकांचे नाते कोणाशी जोडता येते?

अ) नाटक ब) पथनाट्य क) एकांकिका ड) यापैकी नाही

88) प्रभाकर दुपारे लिखित 'विदूषक' ही एकांकिका कोणत्या नाटकाच्या कथानकाशी साम्य दर्शवते?

अ) शेतकऱ्यांचा असूड ब) तृतीय रत्न क) सार्वजनिक सत्यधर्म ड) यापैकी नाही

89) सर्वच दलित एकांकिकांमध्ये कोणत्या विचारांचा संघर्ष जाणवतो?

अ) हिंदुत्ववादी ब) आंबेडकरवादी क) बुद्ध धम्माचा ड) वरील सर्व

90) दलित एकांकिकांमध्ये दलित असण्याबरोबरच कोणत्या दाहक आणि मूलभूत समस्यांना चित्रित करण्यात आलेले आहे?

अ) मानवाच्या ब) मानतावादाच्या क) माणसाच्या ड) वरील सर्व

91) दलित एकांकिका लिहिणारे सर्वच लेखक कोणत्या सामाजिक बांधिलकीने लिहिणारे आहेत?

अ) समाजाभिमुखता ब) परिवर्तनवादी दृष्टीकोण क) मानवतावादी दृष्टिकोन ड) वरील सर्व

92) जयंत पवार यांच्या 'दरवेशी' या एकांकिकेत कोणता संघर्ष ठळकपणे जाणवतो?

अ) मालक ब) मजूर क) गुलाम ड) वरील सर्व

93) प्राध्यापक दत्ता भगत लिखित विद्रोही एकांकिका 'ठिणगी' यात कोणता सामाजिक संघर्ष उतरलेला आहे?

- अ)नामांतराचा प्रश्न ब)मंदिर प्रवेशाचा प्रश्न क) चवदार तळ्याच्या प्रश्न ड) यापैकी नाही
- 94) अण्णाभाऊ साठे लिखित शेटजीचं इलेक्शन या एकांकिकेने मधील प्रमुख पात्र कोणती आहेत
अ)सत्या ब) तारा क)धोंडू ड) वरील सर्व
- 95) निवडक दलित एकांकिका हे पुस्तक कोणी संपादित केलेले आहे?
अ) प्राध्यापक प्रेमानंद गजवी ब) प्राध्यापक दत्ता भगत क)अण्णाभाऊ साठे ड)यापैकी नाही
- 96) दलित पथनाट्याला अगदी जवळचे कोण आहे?
अ) लोकरंगभूमी ब) लोकसंस्कृती क) लोकसंगीत ड) वरील सर्व
- 97) लेखक अशोक हंडोरे लिखित 'उत्खनन' ही एकांकिका कोणाच्या जीवनाचे प्रतिनिधित्व करते
अ) दलित जीवनाचे ब) आदिवासी जीवनाचे क)पारंपारिक मराठी माणसाचे ड)यापैकी नाही
- 98) 'उत्खनन' ही एकांकिका कुणाशी नाते सूचित करते?
अ)परिवर्तनाच्या विरोधी ब) अज्ञान क)अंधश्रद्धा ड)वरीलपैकी सर्व
- 99)" संघवादी मनुवादी प्रवृत्ती ही समाजविघातक प्रवृत्तींना खतपाणी घालते". ही कल्पना टेक्सास गायकवाड यांच्या कोणत्या एकांकिकेत समाविष्ट होताना दिसते?
अ) कोताळ ब) बंधमुक्त क) विदूषक ड) द क्रिएटर
- 100)"काळोखाच्या गर्भातील दिवस" हे प्रसिद्ध नाटक कुणाचे?
अ) भि.शी. शिंदे ब) प्राध्यापक दत्ता भगत क) अश्वघोष कांबळे ड)डॉ.मधुकर मोकाशी